

TÜRKİYE'NİN DİJİTAL EKONOMİYE DÖNÜŞÜMÜ

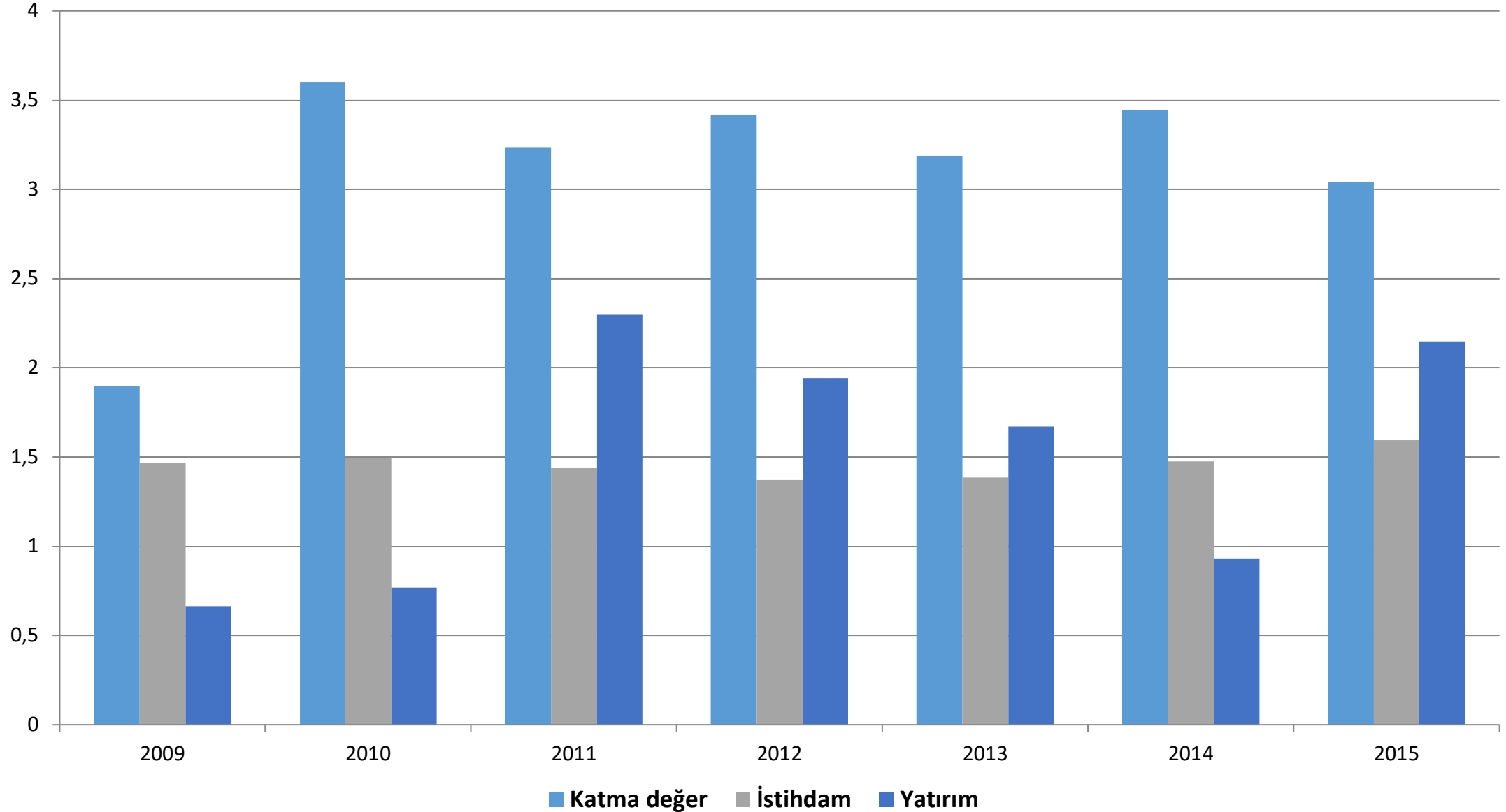
Türkiye Bilişim Sektörü:

Yeri, Önemi, Evrimi ve Yetenekleri

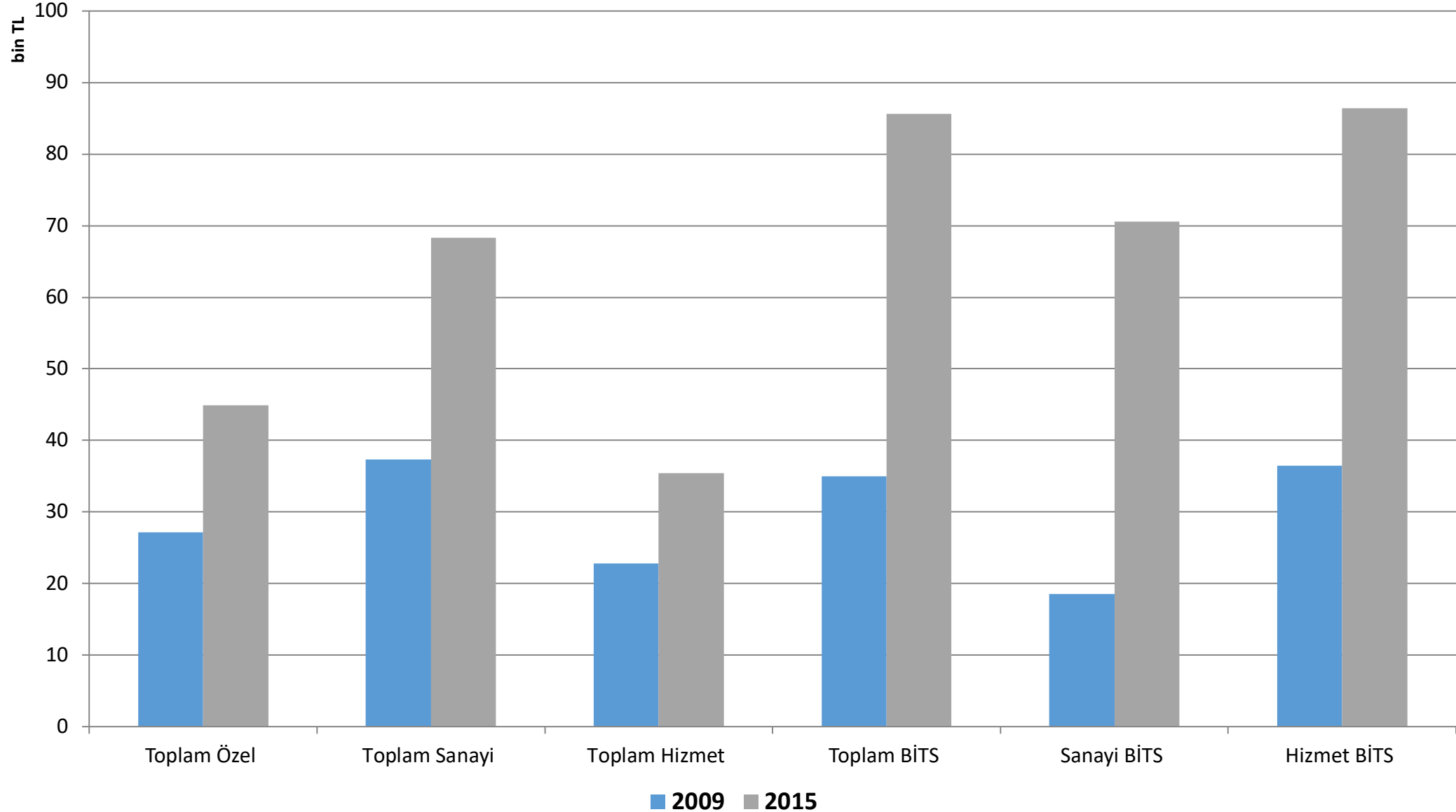
Yılmaz Kılıçaslan
Anadolu Üniversitesi
İktisat Bölümü
Eskişehir

14 Şubat 2018, İstanbul

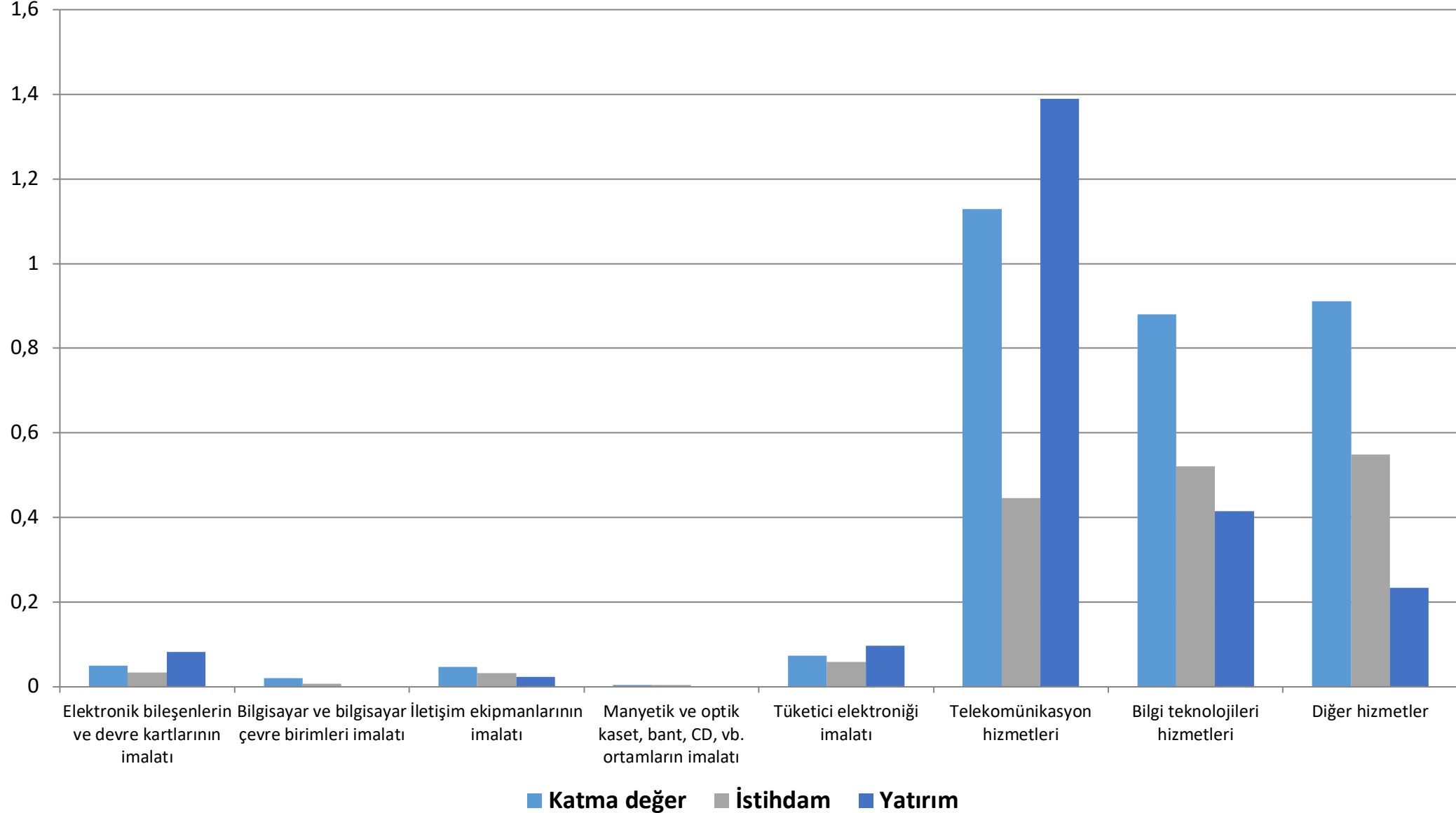
Türkiye'de BİTS'in Özel Sektör İçindeki Payı (%)

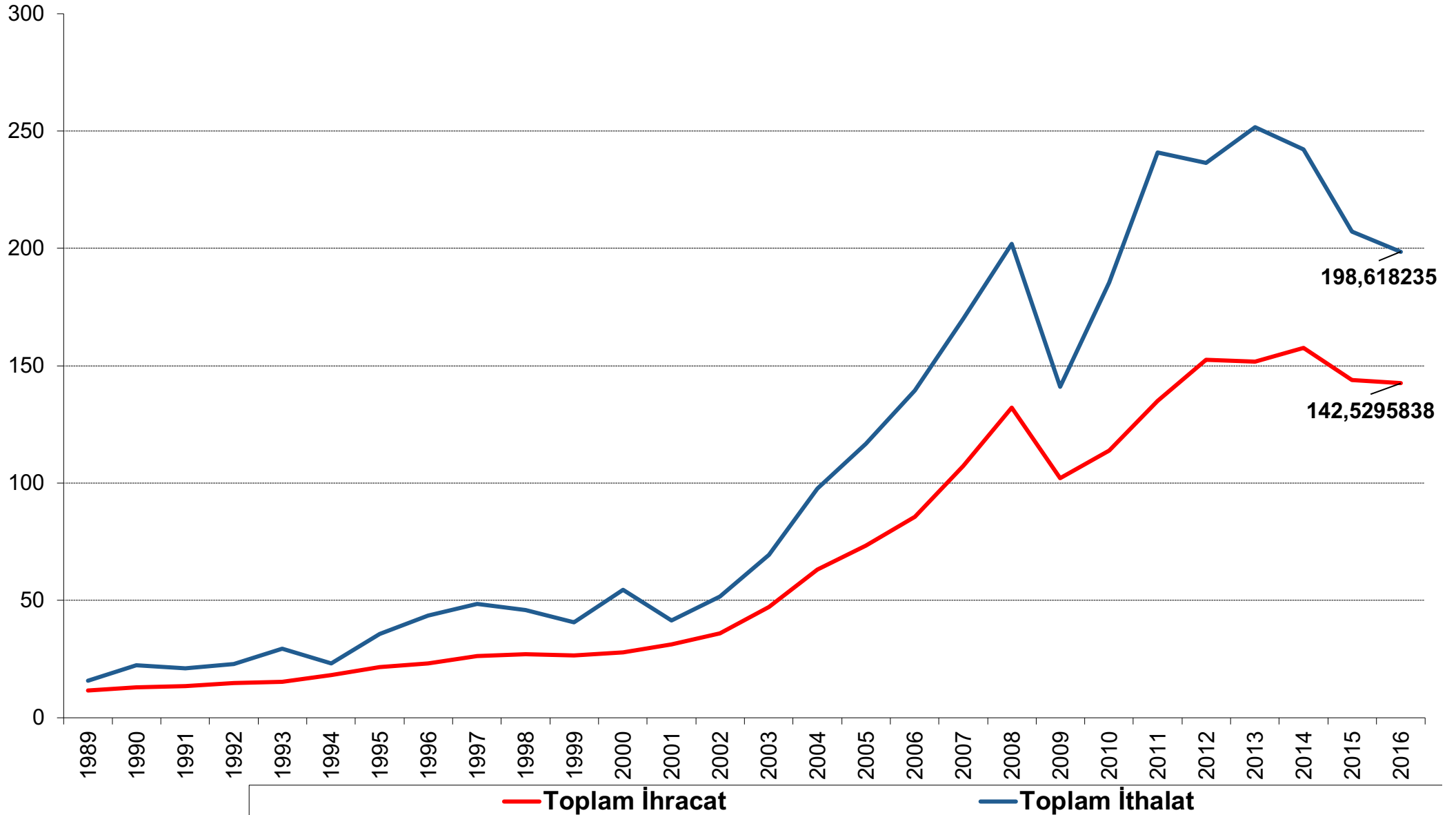
Türkiye Özel Sektöründe Üretkenlik

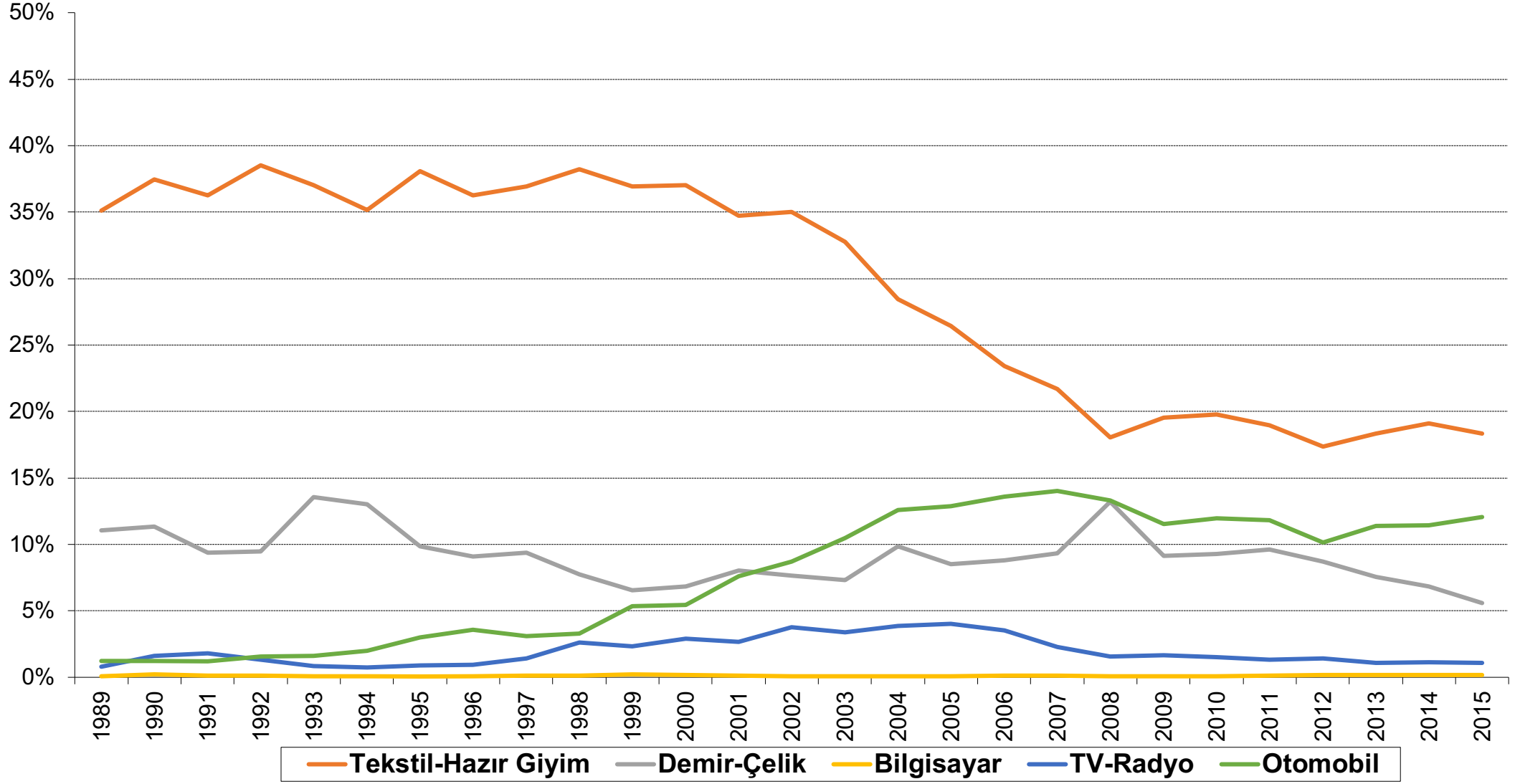
Türkiye’de Bilişim Alt Sektörlerinde Katma değer, İstihdam ve Yatırım (2015, %GSYİH)

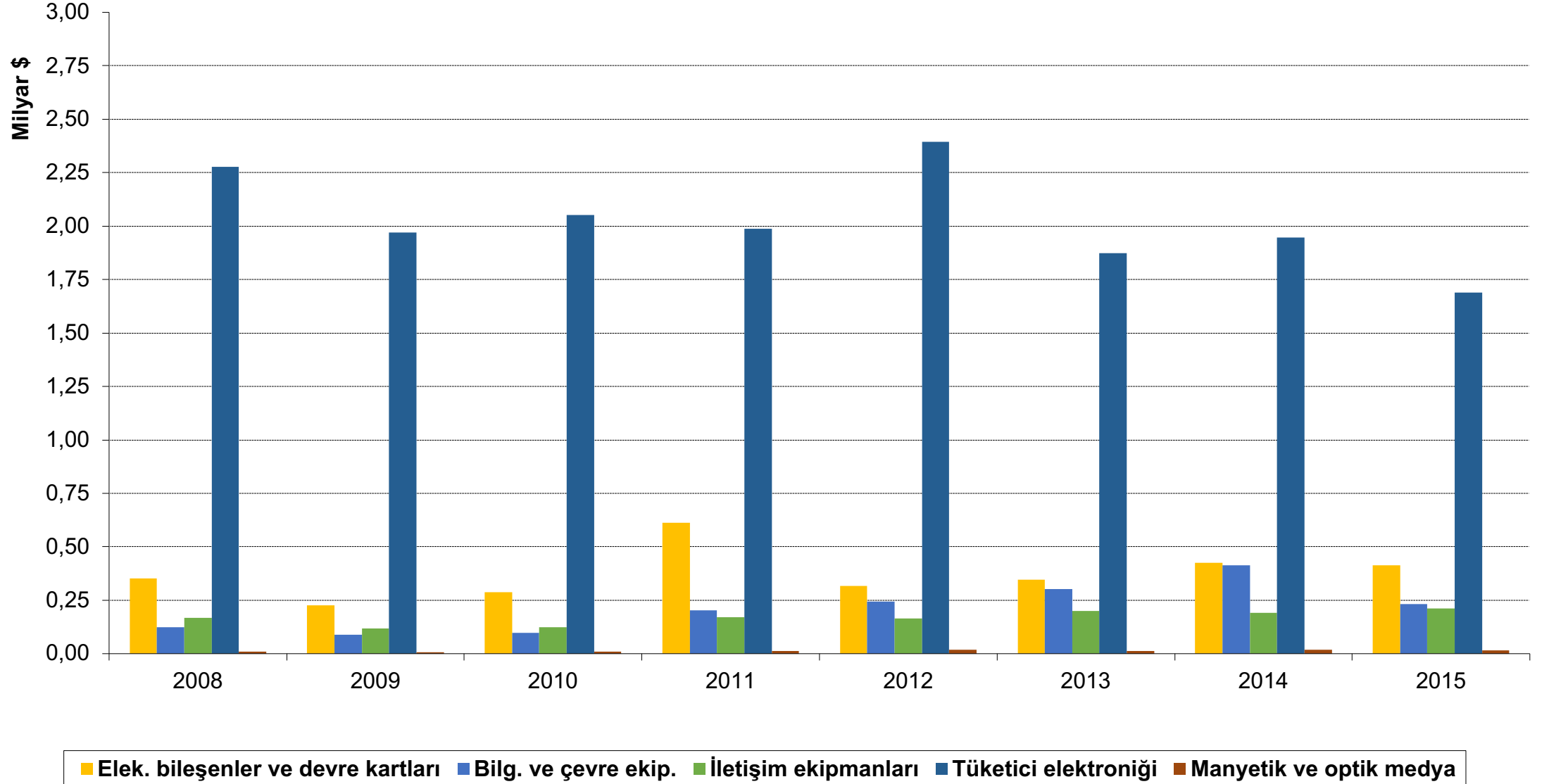
Türkiyenin Toplam İhracat ve İthalatı, 1989-2016

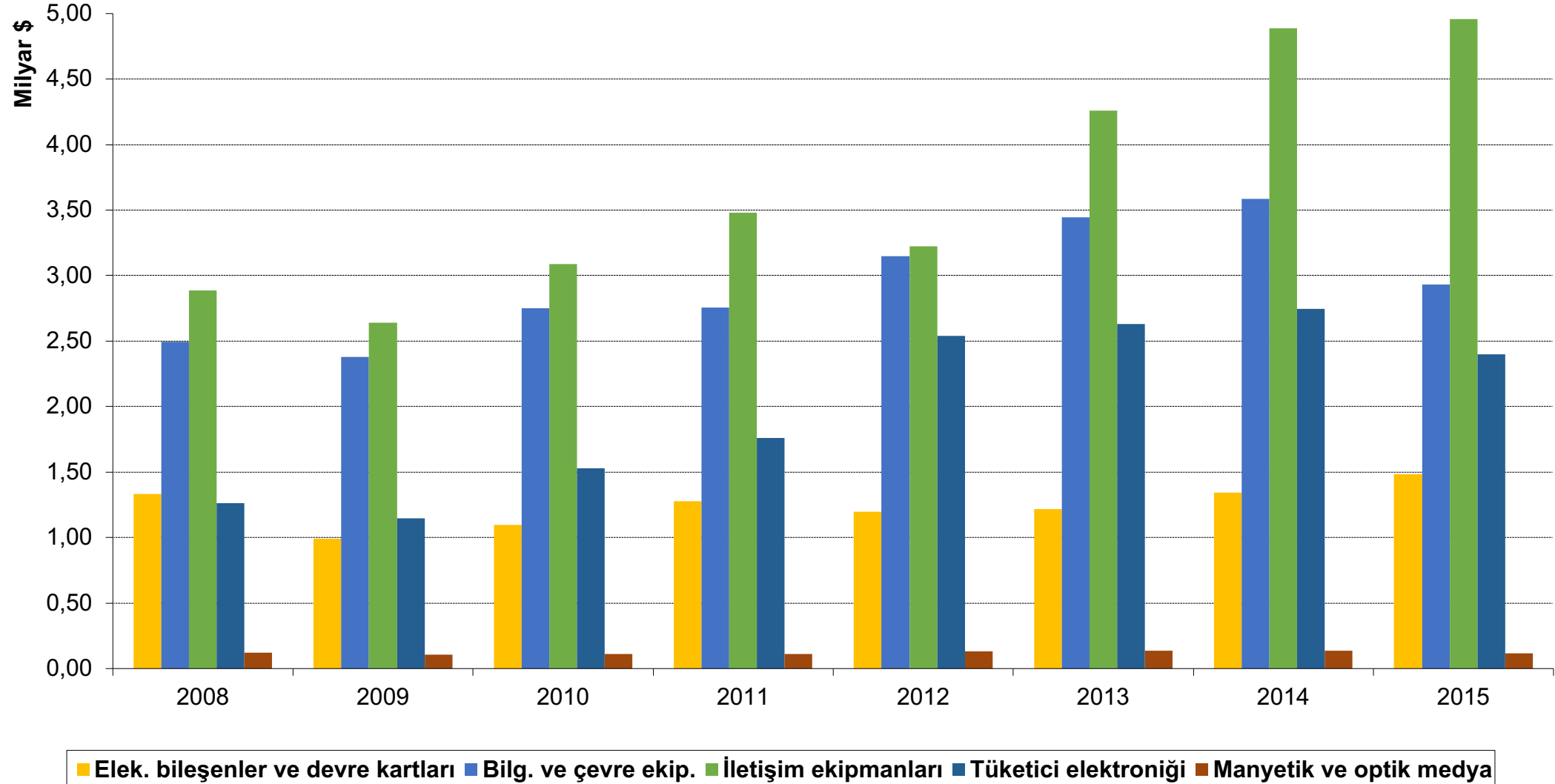
Seçilmiş Ürünlerin İhracatı (toplam ihracat içindeki payı), 1989-2015

Türkiye BİTS İhracatının Gelişimi, 2008-2015 (Milyar \$)

Türkiye BİTS İthalatının Gelişimi, 2008-2015 (Milyar \$)

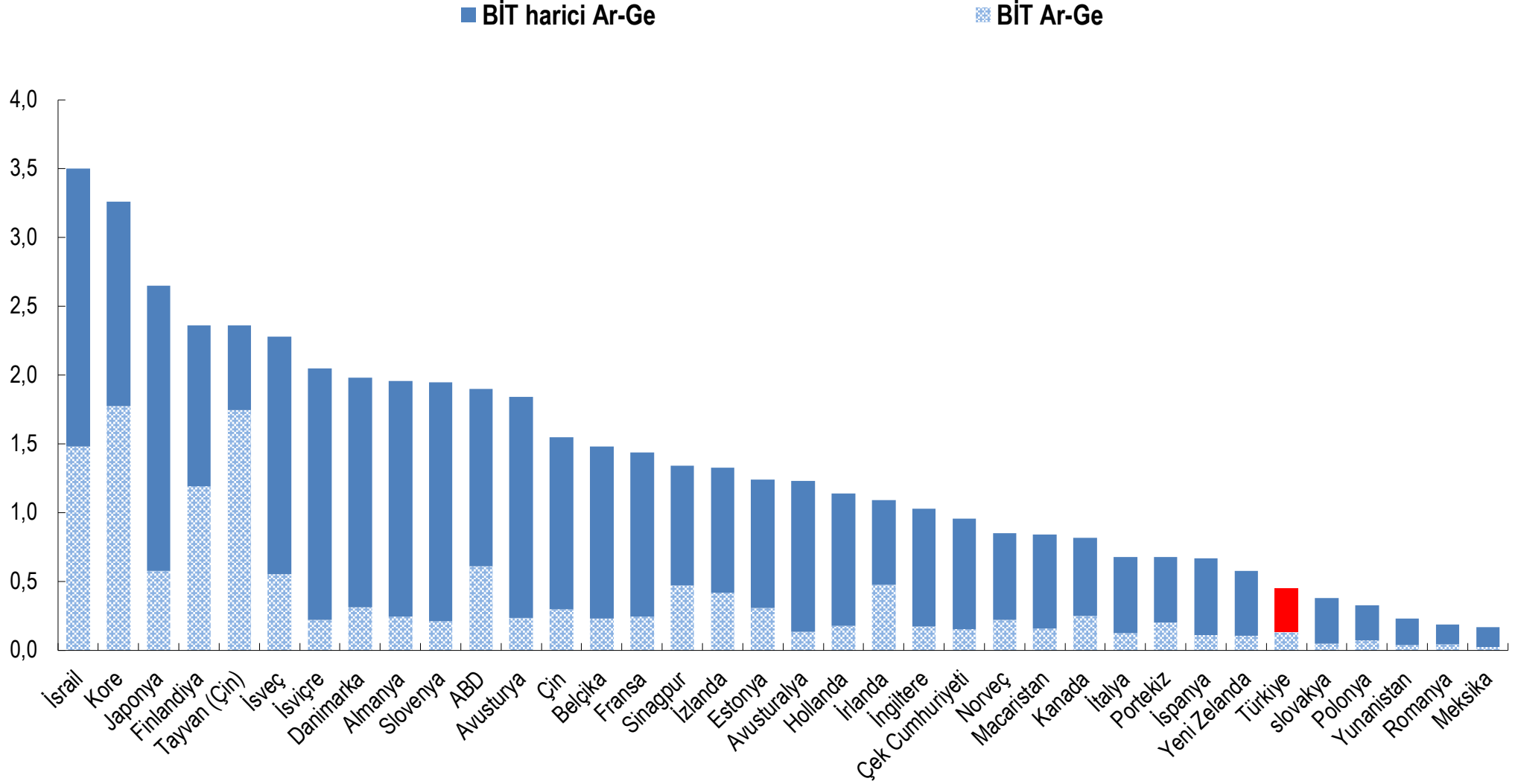

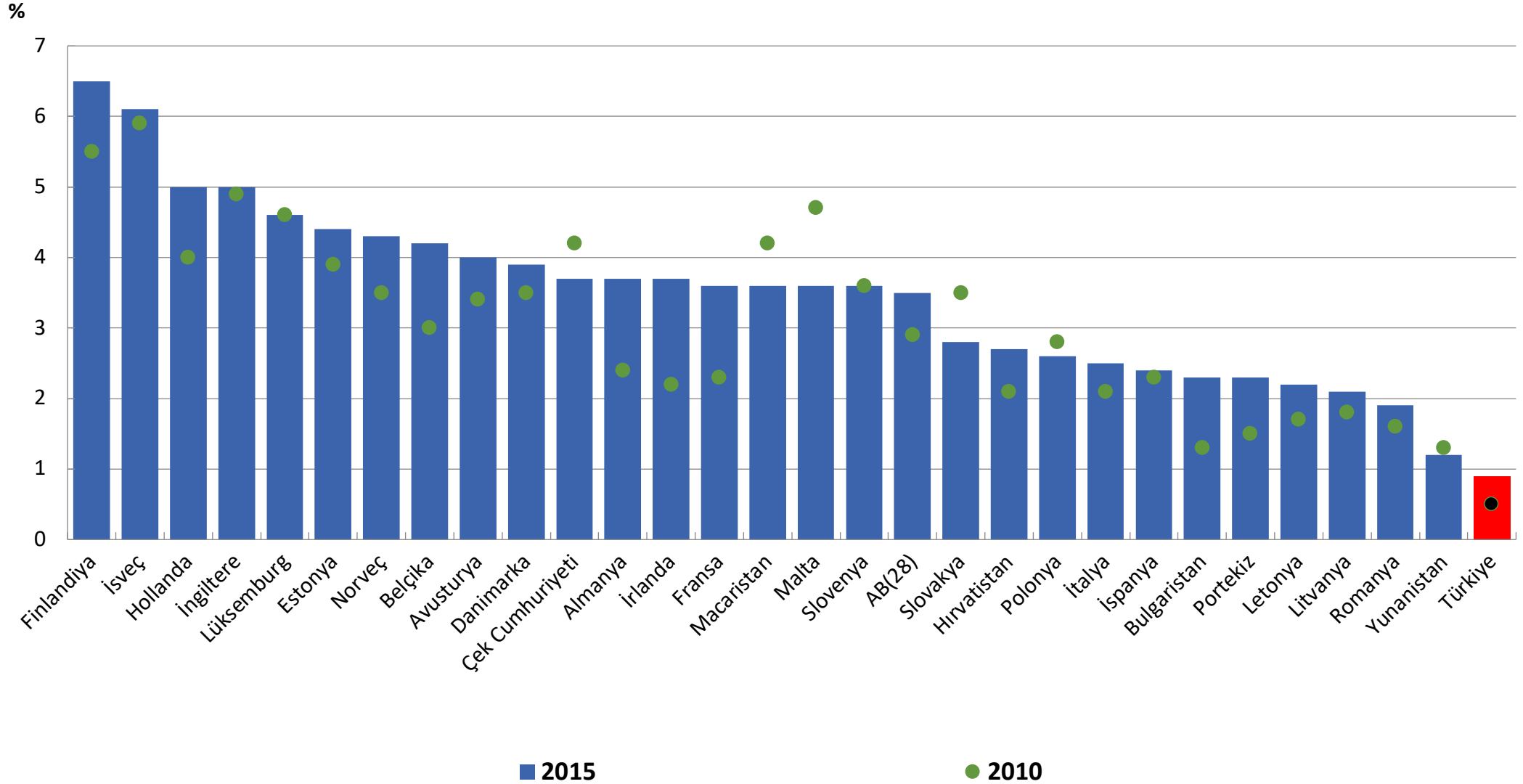
Türkiye BİTS Ticaretinin Gelişimi, CMS Analizi, 2002-2015

	2002 pay	2015 pay	RE (%)	MBE (%)	TUE (%)	BUE (%)	DUE (%)	TD (%)
Toplam BIT	0.19	0.13	-2.81	0.95	-0.38	-0.39	0.02	-2.24
Elektronik bileşenler ve devre kartları	0.04	0.06	2.00	0.02	1.50	1.34	0.15	3.52
Bilgisayarlar ve çevre ekipmanları	0.01	0.05	33.62	-0.59	3.61	9.28	-5.68	36.64
İletişim ekipmanları	0.11	0.04	-3.71	-2.52	2.31	0.17	2.14	-3.92
Tüketici elektroniği	1.24	0.90	-3.87	3.66	-1.91	-1.91	-0.01	-2.12
Manyetik ve optik medya	0.04	0.06	4.96	0.64	3.99	4.23	-0.24	9.58

BİTS'in Özel Sektör Ar-Ge Harcamaları İçindeki Payı (% GSYİH)

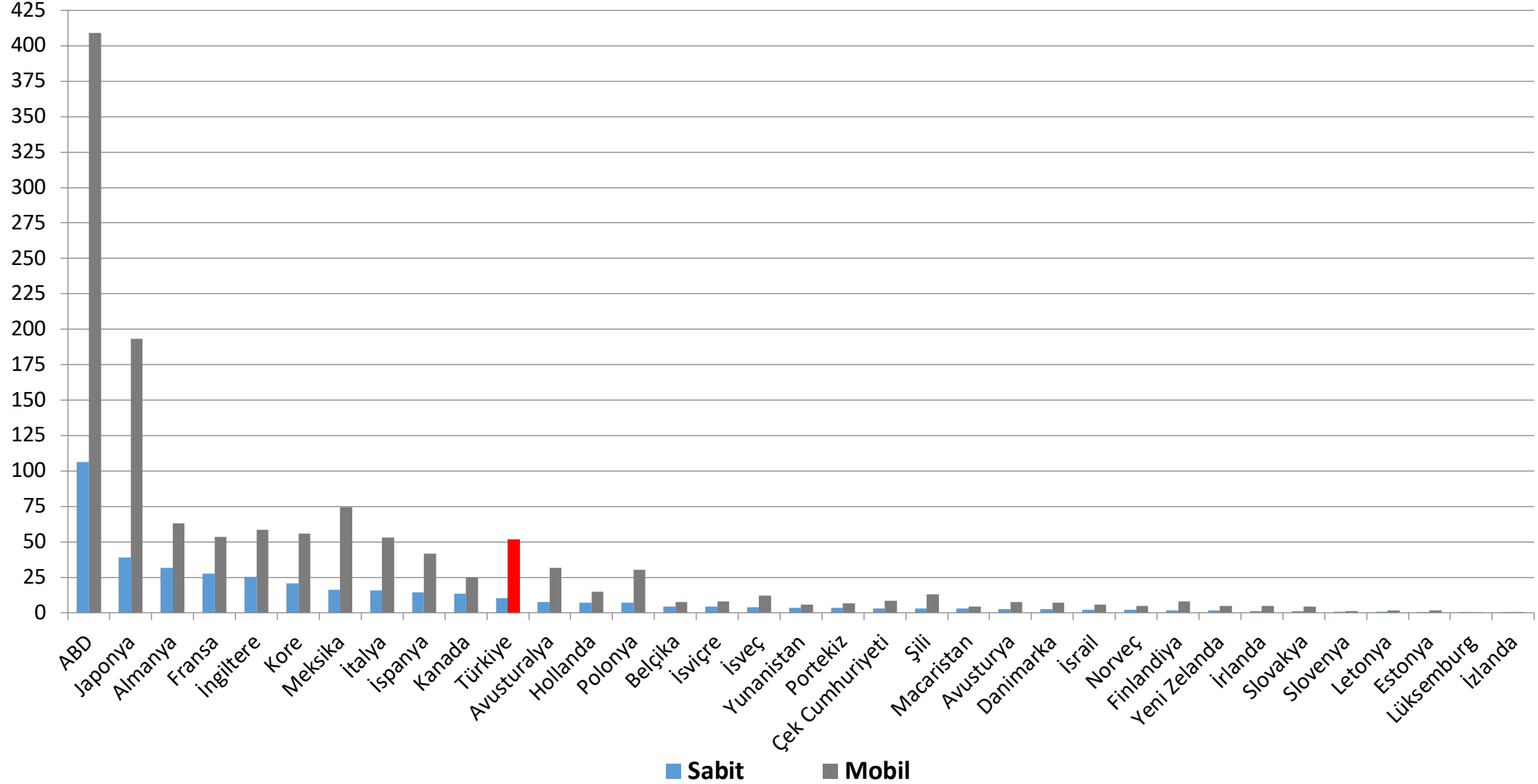

BİTS Uzmanlarının Özel Sektör İstihdamı İçindeki Payı (%)

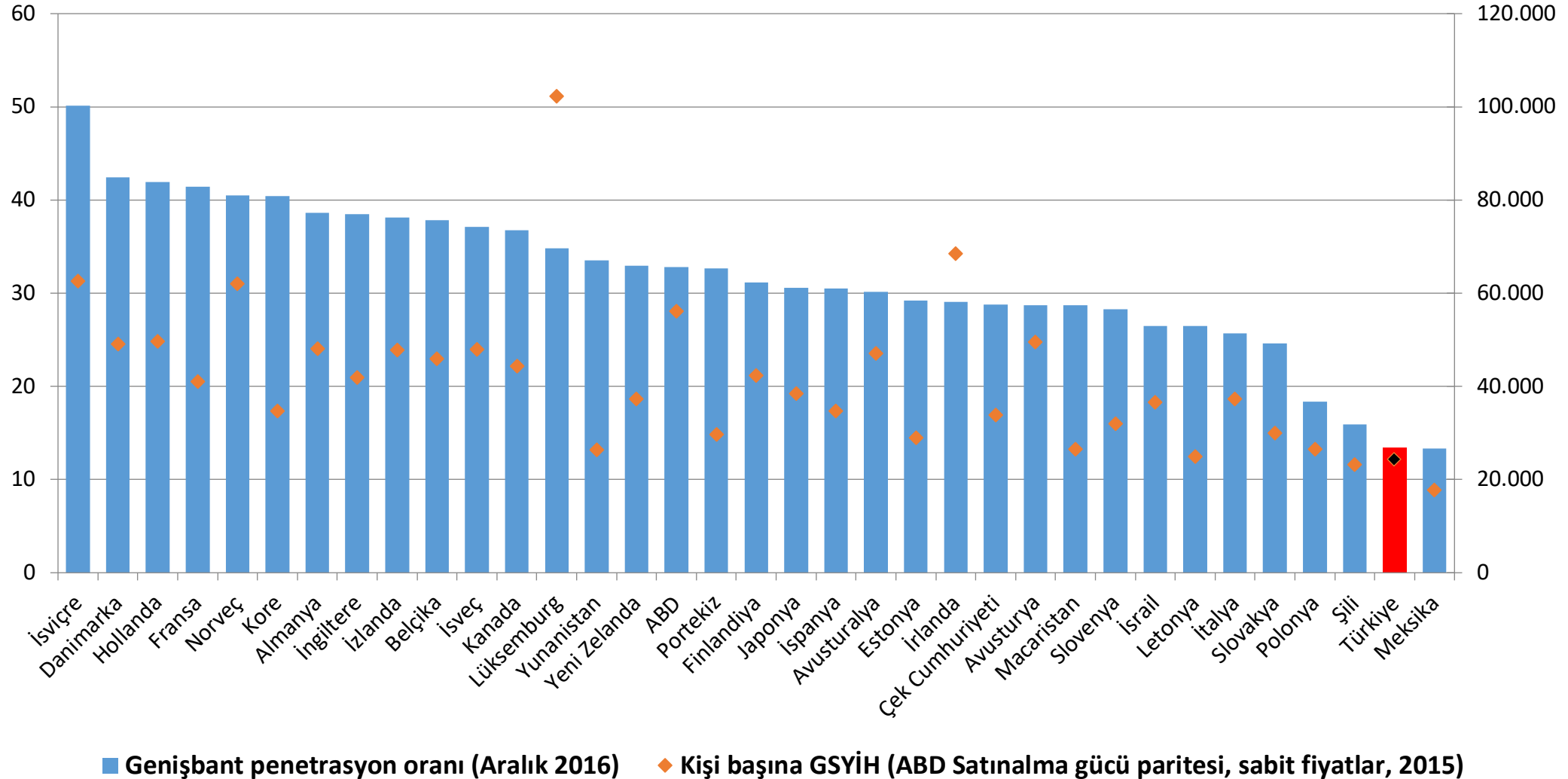

Sabit ve Mobil Geniřbant Aboneliđi, Aralık 2016

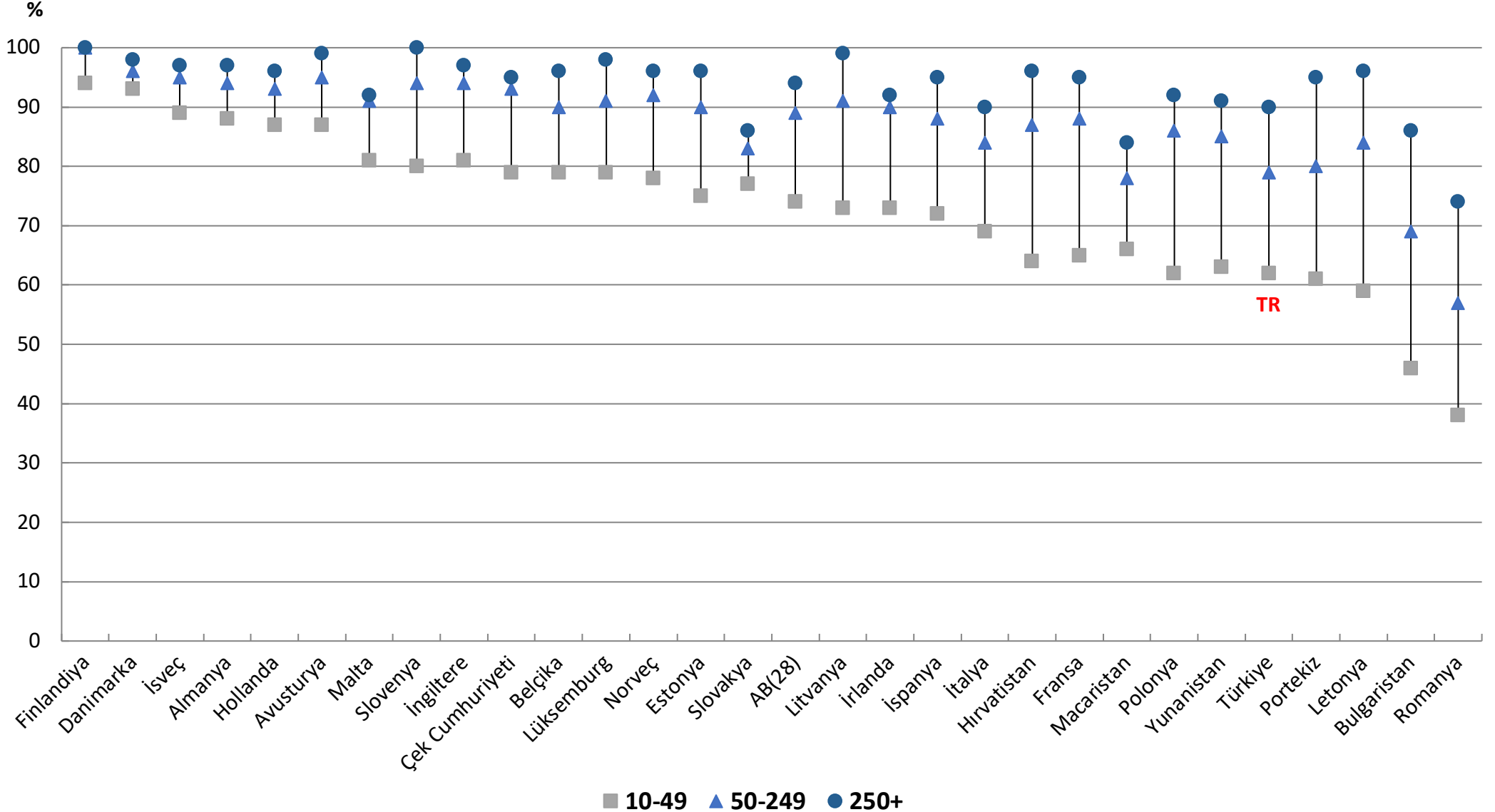
Milyon

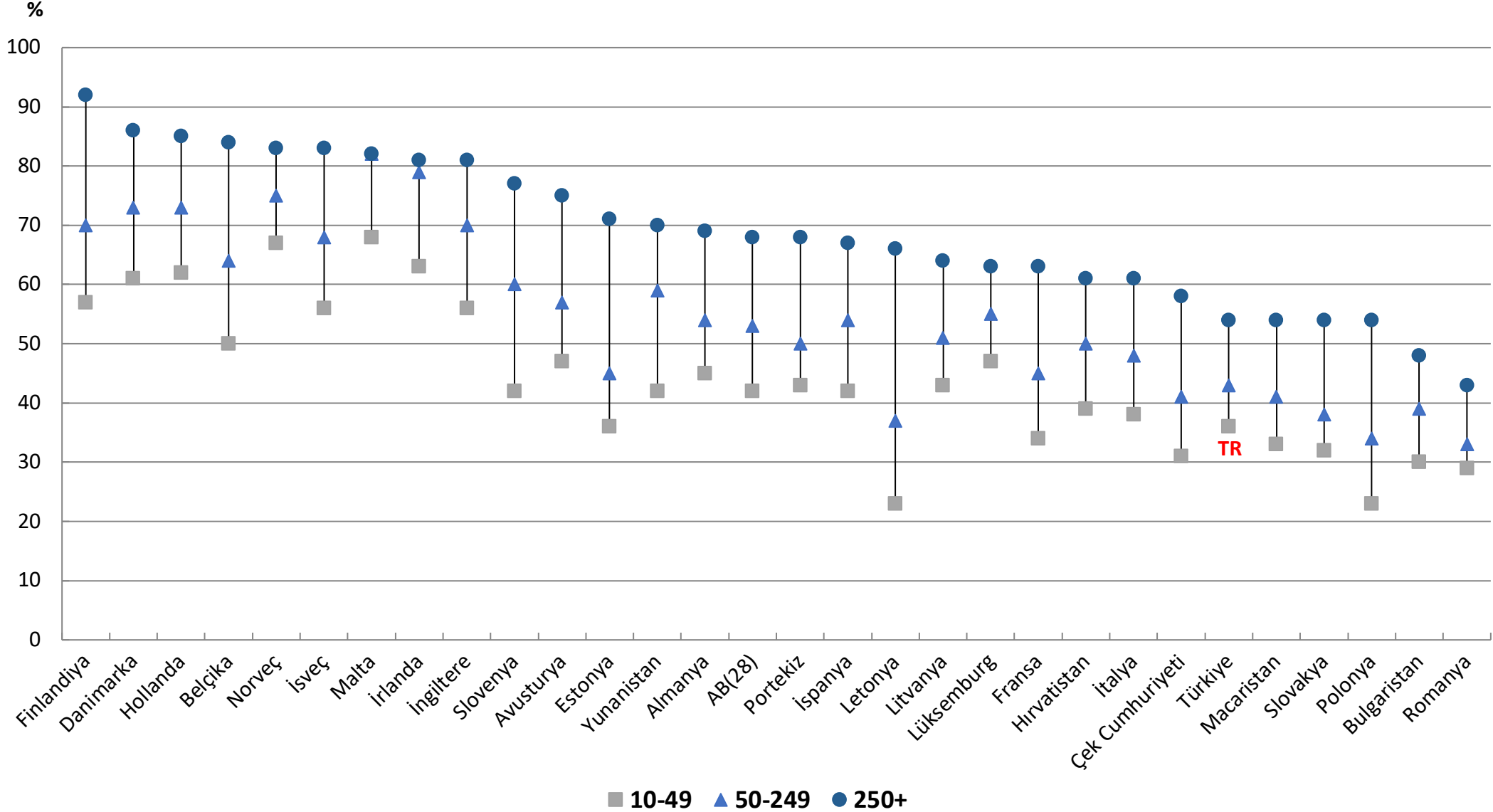
Geniřbant Penetrasyon Oranı ve GSYİH

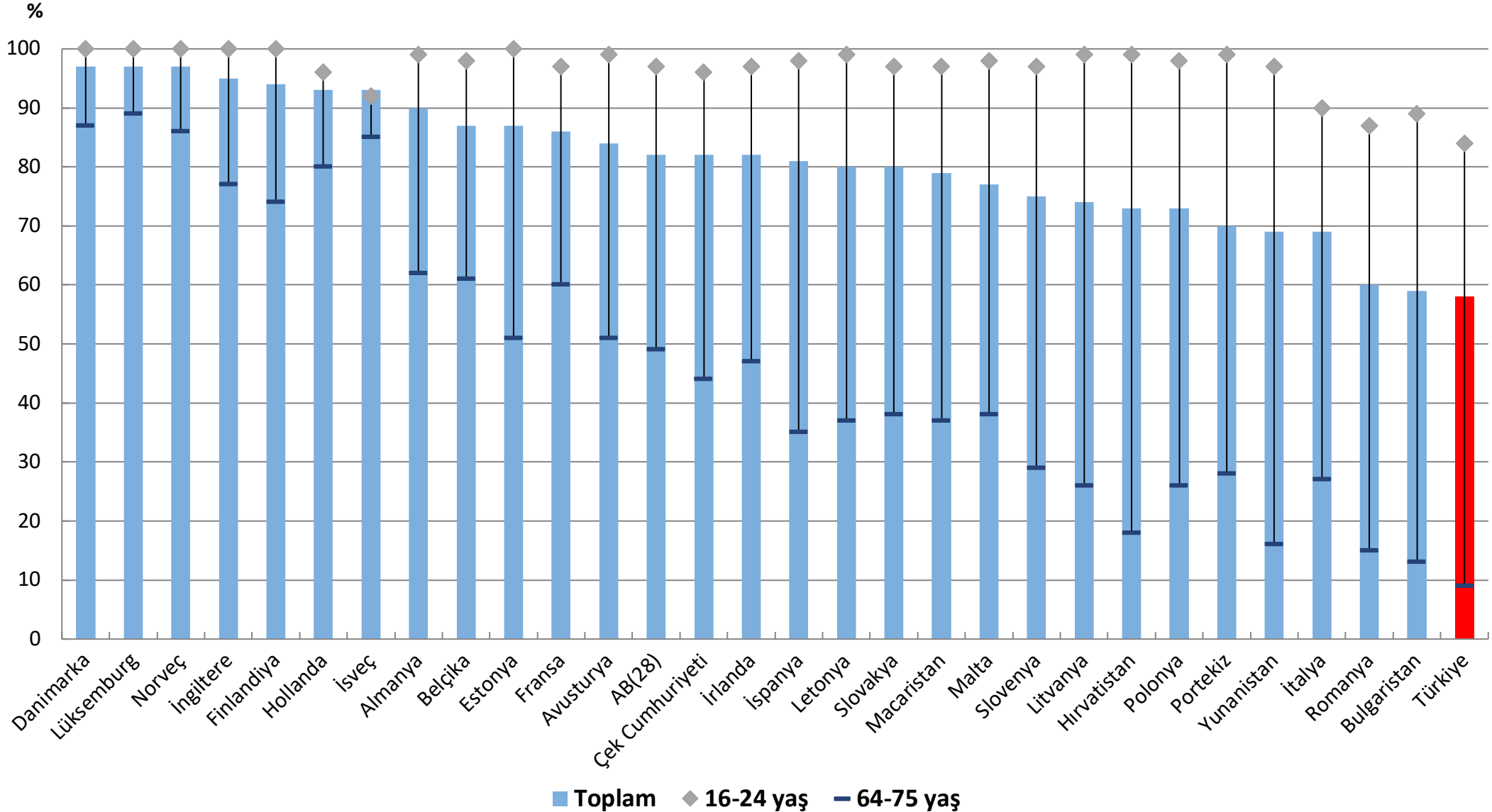
Büyüklik Grubuna göre Girişimlerde Web sitesi Sahipliği (2016)

Bulut Bilişim Kullanan Girişimler (2016)

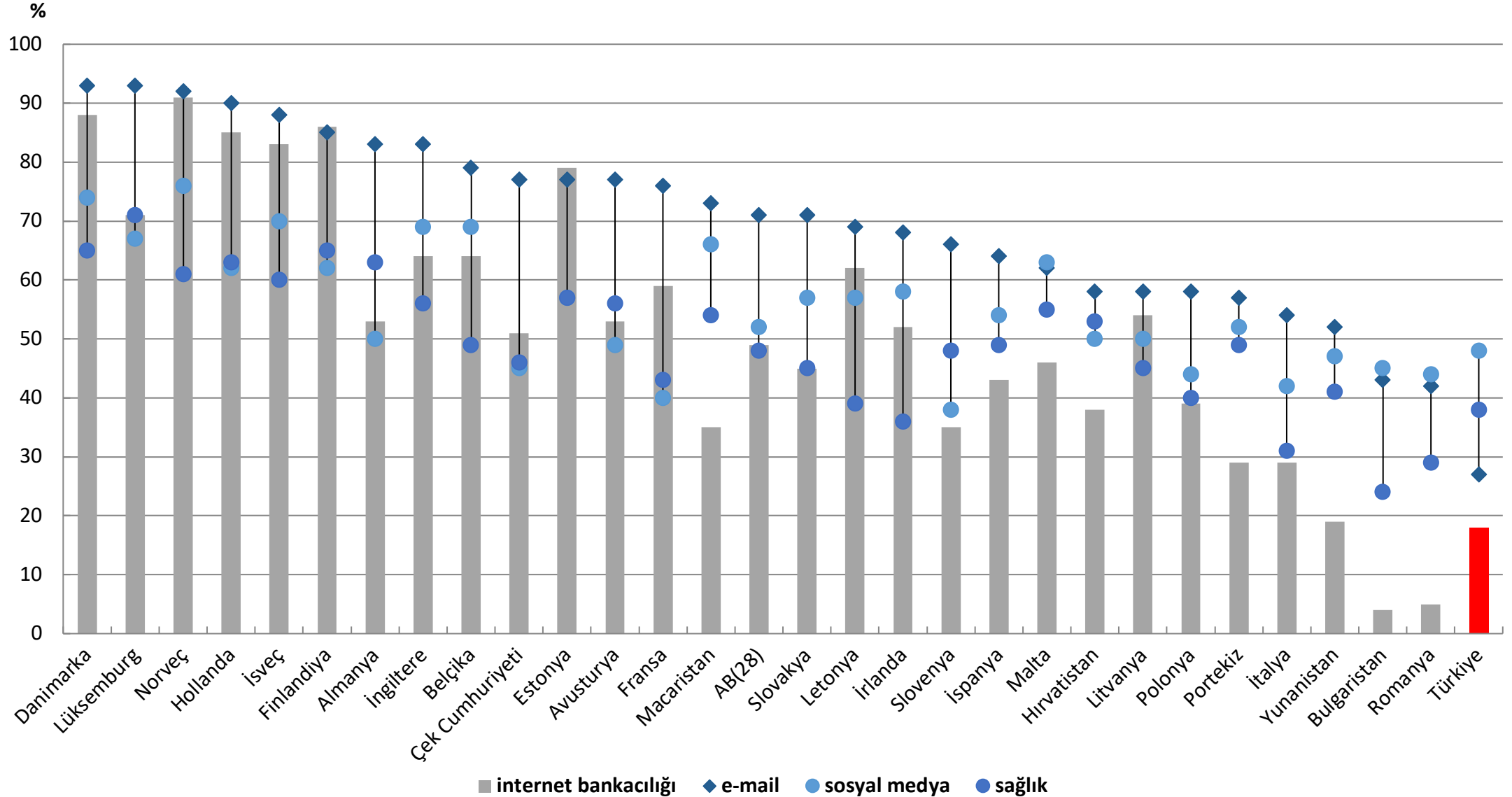

Bireylerin İnternet Kullanım Oranı (2016)

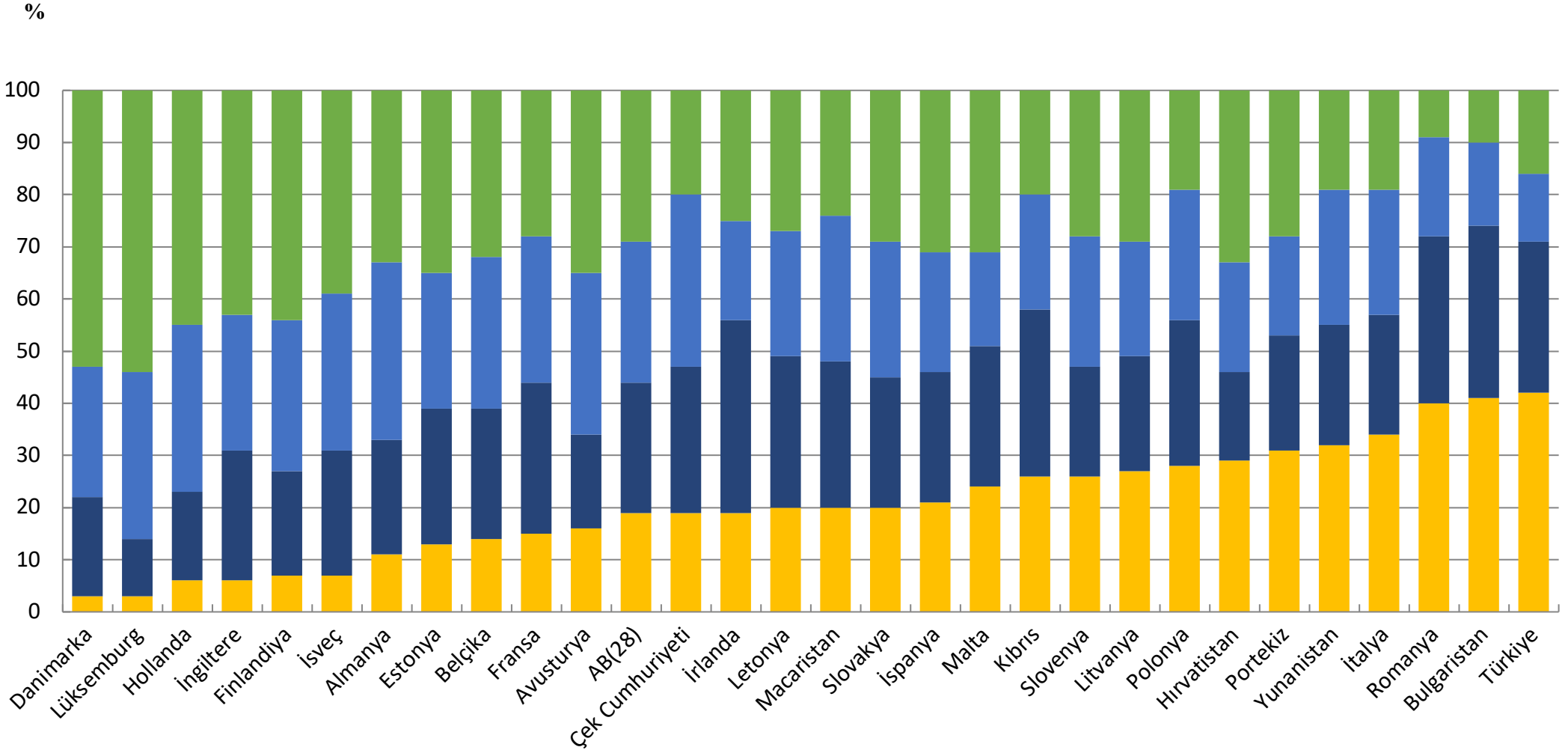

İnternet Kullanım Amacı(2016)

AB Ülkelerinde Toplam Nüfus için Dijital Beceriler

■ Dijital becerisi olmayan veya internet kullanmayan ■ Düşük düzeyde dijital becerisi olan
■ Temel düzeyde dijital becerisi olan ■ Temel düzeyin üstünde dijital becerisi olan

Sonuç

- OECD ülkeleri için özel sektör Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payı %1,6'dır ve bunun %33'ü (yani GSYİH'nin %0,5'i) bilişim sektörü tarafından gerçekleştirilmektedir. Finlandiya, İsrail ve Güney Kore için bilişim sektörünün Ar-Ge harcamasının toplam GSYİH içindeki payı %1,2 ile %1,8 arasında değişirken, Türkiye için bu değer oldukça küçüktür (%0,1).
- BİTS'in katma değer içindeki payının belirgin olarak yüksek gerçekleştiği ülkeler arasında %10,7 ile Güney Kore, %7 ile Japonya ve İrlanda bulunmaktadır. Türkiye'de BİTS'in özel sektör katma değeri içerisindeki payı yaklaşık %3,2 ile OECD ülkelerinin oldukça altındadır.

Sonuç

- OECD ülkeleri arasında en yüksek BİTS istihdam oranına sahip olan ülkeler %5 ile İrlanda ve %4,2 ile Güney Kore'dir. Türkiye'de bu oran yıllardır %1.5 düzeyindedir.
- 2016 yılında AB ülkelerinde girişimlerde geniş- bant internet kullanım oranı ortalama %94'tür. Türkiye'de bu oran %92 ile İrlanda, Portekiz ve Almanya gibi ülkelere daha düşük fakat Macaristan, Yunanistan ve Bulgaristan gibi ülkelere daha yüksektir.
- 2016 yılında AB-28 ülkelerinde internete bağlanan hanhalkı oranı yaklaşık %83 iken, Türkiye'de internet erişimi olan hanhalkı oranı ise 2010 yılında %34'den 2016 yılında %73'e yükselmiştir.

Sonuç

- BİT sektöründe üretkenlik, toplam özel sektör üretkenliğinin neredeyse üç katıdır (2015 yılında yaklaşık 86 bin TL). Dolayısıyla bu sektörün toplam ekonomi içerisindeki payının artması ülke üretkenliğini artıracaktır.
- 2009-2015 yılları arasında Türkiye toplam özel sektörüne olan katma değer, istihdam ve yatırım katkısı açısından en etkin BİTS sanayi alt sektörleri elektronik bileşenle-rin ve devre kartlarının imalatı ve tüketici elektroniği imalatı iken, katma değer ve yatırım katkısı açısından en etkin BİTS hizmet alt sektörü telekomünikasyon hizmetleri, istihdama olan katkısı açısından ise en etkin BİTS hizmet alt sektörü bilgi teknolojileri hizmetleridir.

Sonuç

- 2015 yılı itibari ile yaklaşık 16 trilyon dolar olan dünya ticaretinin 2 trilyon dolarını BİT ticareti oluşturmaktadır.
- Türkiye'nin BİT ürün ticaretindeki payı 2008-2015 döneminde ortalama %0,5 düzeyindedir. Fakat şunu da belirtmek gerekir ki 2008'den 2015'e küçük de olsa bir ilerleme kaydedilmiş ve Türkiye'nin dünya BİT ürün ticaretindeki payı %0,4'ten %0,6'ya yükselmiştir. 2015 yılı itibari ile Türkiye'nin toplam BİT ihracatı 3 milyar dolardır.
- Türkiye, bilgisayar ve çevre ekipmanları, manyetik ve optik medya, elektronik bileşenler ve devre kartları endüstrilerinde rekabet gücünü artırmış, ancak bu ürünlerin dünya ticareti payının düşmesi, Türkiye'nin hem bu alt endüstrilerdeki yatırımlarından yararlanamamasına hem de dünyadaki ticaret payını artıramamasına yol açmıştır.

Teşekkürler .....